ಈ) ವಿಷಯ : ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡಾನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್.ಧ್ರುವನಾರಾಯಣ (ಸಂತೆಮರಳ್ಳಿ): ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡು ಆನೆಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಹಾನಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂತ್ರಸ್ತ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲು ಆಗುತ್ತಿರುವ ವಿಳಂಬದ ಬಗ್ಗೆ: ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ವಿಳಂಬ ಧೋರಣೆ ತಾಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಟಿವಿ ಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಎರಡು ಆನೆಗಳು ಸತ್ತುಹೋಗಿವೆ. ಅವುಗಳು ಬಂದು ರೈತರ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ರೈತರನ್ನೇ ಆನೆಗಳು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೂ ಕಾಡಿಗೂ 45 ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ದೂರ ಇದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆದಂಥದ್ದನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡಿ ಹೋಗುವುದು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಒಂದು ಎಕರೆ ಎರಡು ಎಕರೆಯಲ್ಲೋ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅದೇ ಆಧಾರ. ಆ ರೀತಿ ಆನೆಗಳು ಹೋಗಿ ಹಾನಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ದಯಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖೇನ ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಆ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಜೊತೆಗೆ ಆ ಆನೆಗಳು ಆ ರೈತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ತಾವು ತಡೆ ಒಡ್ಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಚನ್ನಿಗಪ್ಪ (ಅರಣ್ಯ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಿಶಾಸ್ತ್ರ ಸಚಿವರು): ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ಧ್ರುವನಾರಾಯಣ ಅವರು ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

ಮೈಸೂರು, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಸುಮಾರು 3500 ಕಾಡಾನೆಗಳ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಕಾಡಾನೆಗಳು ನೀರು ಮತ್ತು ಆಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ಕಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ರೂಡಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ದಟ್ಟಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಾಡಾನೆಗಳು ವಲಸೆ ಹೋಗುವಾಗ ರೈತರು ಬೆಳೆದ ಗದ್ದೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಬೆಳೆ ನಾಶ ಮತ್ತು ಜೀವಹಾನಿ ಮುಂತಾದ ಅಪಘಾತಗಳ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಆನೆಗಳ ದಾಳಿ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆಯು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆನೆ ಕಂದಕ, ಸೌರ ಶಕ್ತಿ ಬೇಲಿ ಮತ್ತು ತಡೆಗೋಡೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಡಾನೆಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಲು ಆನೆ ಕ್ಯಾಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಆನೆಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವ ತಂಡಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಣಹಾನಿ, ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ದಿನಾಂಕ: 12.2.2002 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಮೊತ್ತವನ್ನು ನಿಗಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ದಿನಾಂಕ: 17.1.2007 ರಂದು ಆದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜೀವಹಾನಿಗೆ ಮೊದಲು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂ. ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದು ಈಗ ರೂ. 1.50 ಲಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೆಳೆಹಾನಿ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಶಾಶ್ವತ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಶೇಕಡ 30ರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಳ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದ ರೈತರು ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಾಮರಾಜನಗರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆವಿಗೆ ಅಂದರೆ 31.1.2007ರ ತನಕ ಒಟ್ಟು ರೂ. 14,42,580 ಪರಿಹಾರ ಈಗಾಗಲೇ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ರೂ.20.8 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಬಾಕಿ ಇದೆ.

ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೆ ರೂ. 33,32,521 ರೂ.ಗಳ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು 25.00 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಬಾಕಿ ಇದೆ.

2006–07ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು 148.51 ಲಕ್ಷ ರೂ.ಗಳನ್ನು ನಿಗಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಹಣ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುದಾನ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಇರುವ ಹಣವನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ವಿತರಿಸಲಾಗುವುದು.

ಮಾನ್ಯ ಧ್ರುವನಾರಾಯಣ ಅವರು ಅನೇಕ ಸಾರಿ demand ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು spot ಗೆ ಬಂದು ತಡೆಗೋಡೆ ತಂತಿ ಬೇಲಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಂಡಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಮುಖೇನ ಆ ಒಂದು ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಈ ಸಾರಿ 4 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು extra ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೇನು ಇವತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಎಲ್ಲ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಧ್ರುವನಾರಾಯಣ: ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಟಿವಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಈ ವಿಷಯ ಬಂದಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಸಚಿವರು ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅದರ ಬದಲು ತಾವು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ದಿನವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತು ಆನೆಗಳು ಬರದಂತೆ ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ staff ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಮೊನ್ನೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ KDP meeting ನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ DFO, ಮತ್ತು conservator ಅವರೇನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ "ನಮಗೆ staff ಇಲ್ಲ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ನಾವು ಆನೆಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ತಮ್ಮಲ್ಲೇನು staff ನ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನೀಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತತ್ ಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ರೈತರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷದಿಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 20 ಲಕ್ಷ, ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 25 ಲಕ್ಷ, ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವನ ಊಟವೇ ಅವನು ಬೆಳೆದ ಒಂದು ಎಕರೆ, ಎರಡು ಎಕರೆ ಕಬ್ಬಿನ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ದಯಮಾಡಿ ತಾವು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತತ್‌ಕ್ಷಣ

ಆ ಹಣವನ್ನು ತಾವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಚೆನ್ನಿಗಪ್ಪ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣವೇನು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 10 ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಆ ಸಂತಸ್ತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್. ಗಡ್ಡದೇವರ ಮಠ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈಗ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಂತೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಡಾನೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಬಯಲು ಸೀಮೆ ಕಡೆ ಈಗ ನಾವು ಬೆಳೆದಂಥ ಗೋವಿನ ಜೋಳವಿರಬಹುದು, ಹತ್ತಿ ಇರಬಹುದು, ಮತ್ತೆ ಶೇಂಗಾ ಇರಬಹುದು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಮಿಕಗಳ ಕಾಟ ಭಯಂಕರವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಹಂದಿಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಒಂದು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೊಲವೇ ಪೂರ್ತಿ ನಾಶ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಲುಕ್ಸಾನು ಆದಂತಹ ಪ್ರಸಂಗದೊಳಗೆ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರಣ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಚೆನ್ನಿಗಪ್ಪ: ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾವು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೂಡಲೇ ಕಾಡಾನೆಯಿಂದ ಏನು ರೈತರ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಏನು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ವರ್ಷ ಇವುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

8. ನಿಯಮ 69ರ ಮೇರೆಗೆ ಮುಂದುವರೆದ ಚರ್ಚೆ

ವಿಷಯ : ರಾಜ್ಯದ 128 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಬರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ

ಶ್ರೀ ಜೆ.ಸಿ.ಮಾಧುಸ್ವಾಮಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಏನು ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿ